

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

(для кандидатів на посаду судді
апеляційних загальних судів
кримінальна спеціалізація)

за обвинуваченням

БАЙДАК ОЛЬГИ МИХАЙЛІВНИ

**у вчиненні кримінального правопорушення,
передбаченого ч. 2 ст. 125 КК України**

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

м. Дніпро

Колегія суддів судової палати з розгляду кримінальних справ Дніпропетровського апеляційного суду у складі:

головуючого судді	Калініченко Г. П.,
суддів	Терещенко Т. П., Курбатової С. В.
при секретарі	Ковтуненко В. Л.,
за участю прокурора	Зінченко В. В.,
обвинуваченої	Байдак О. М.,
захисника	Карпової Т. Т.,
потерпілої	Покулітої Ю. С.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні в залі суду в м. Дніпрі кримінальне провадження № 4 за апеляційною скаргою захисника Карпової Т. Т. в інтересах обвинуваченої Байдак О. М. на вирок Дніпропетровського районного суду Дніпропетровської області від 19 лютого 2024 року, яким

Байдак Ольгу Михайлівну, 16 лютого 1982 року народження, уродженку с. Миколаївка Дніпропетровського району Дніпропетровської області, громадянку України, яка не має освіти, неодружена, без постійного місця роботи, раніше не судима, зареєстрована та проживає за адресою: вул. Шкільна 23, с. Миколаївка, Дніпропетровський район, Дніпропетровська область,

визнано винною за ч. 2 ст. 125 КК України, –

УСТАНОВИЛА:

вироком Дніпропетровського районного суду Дніпропетровської області від 19 лютого 2024 року Байдак О.М. визнано винною за ч. 2 ст. 125 КК України з призначенням покарання у виді двохсот годин громадських робіт.

Вирішено питання щодо процесуальних витрат та речових доказів у кримінальному провадженні.

За обставин, викладених в оскарженому вирокі, Байдак О. М. визнано винною у тому, що 25 грудня 2023 року приблизно об 11 годині, вона біля церкви, яка розташована по вул. Центральній, 2 у с. Миколаївці Дніпропетровського району Дніпропетровської області, на ґрунті давніх неприязних стосунків розпочала із Покулітою Ю.С. сварку.

Під час сварки у Байдак О. М. раптово виник протиправний умисел, направлений на спричинення тілесних ушкоджень Покулітій Ю. С.

З цієї метою Байдак О. М. підбігла до Покулітої Ю. С., почала бити її головою об бетонний стовп та завдала їй чисельні удари руками в голову, внаслідок чого остання

впала на землю, де Байдак О. М. продовжила завдавати потерпілій удари ногами у різні частини тіла.

У результаті протиправних дій Байдак О. М. потерпілій Покулітій Ю. С. були спричинені тілесні ушкодження у вигляді струсу головного мозку, рани обличчя, які за ступенем тяжкості належать до категорії легких тілесних ушкоджень, що призвели до короткочасного розладу здоров'я.

Висновки про доведеність вини Байдак О. М. у спричиненні потерпілій Покулітій Ю. С. легких тілесних ушкоджень, що призвели до короткочасного розладу здоров'я, суд першої інстанції обґрунтував дослідженими під час судового розгляду такими доказами.

Під час судового розгляду обвинувачена Байдак О. М. не визнала себе винною у інкримінованому їй кримінальному правопорушенні та пояснила, що 25 грудня 2023 року вона перебувала біля церкви в с. Миколаївці, де зустріла раніше знайому Покуліту Ю. С., яка висловилася на її адресу нецензурною лайкою та штовхнула у плече. У відповідь вона завдала кілька ударів Покулітій Ю. С. в обличчя, від чого остання впала на землю. При цьому, обвинувачена Байдак О. М. категорично заперечила, що біла потерпілу головою об стовп, а також що завдавала удари ногами. Вважає, що бійку ініціювала потерпіла Покуліта Ю. С.

Допитана в судовому засіданні потерпіла Покуліта Ю. С. показала, що вона прийшла до церкви у с. Миколаївці на різдвяну службу. Біля церкви зустріла знайому Байдак О. М., з якою у неї раніше були конфлікти. Байдак О. М. несподівано накинулася на неї, схопила її за волосся та ударила декілька разів головою об стовп, а також рукою завдала декілька ударів по голові, від чого вона впала на землю, де Байдак О. М. біла її ногами по голові. Скільки їй було завдано ударів не пам'ятає. Їх розборонили Висока Н. К. та Антоненко М. І. Після отриманих тілесних ушкоджень вона лікувалася у лікарні через струс головного мозку та рани обличчя.

Показаннями свідків Високої Н. К. та Антоненко М. І., які в судовому засіданні підтвердили, що перед новим роком бачили як обвинувачена завдавала удари потерпілій в обличчя, а потім схопила її за волосся та ударила декілька разів головою об стовп. Унаслідок цього потерпіла впала на землю, де обвинувачена завдала їй ще удар ногою по голові. Вони підбігли і розборонили їх. Криків чи нецензурної лайки вони не чули. Причину конфлікту не знають.

Зі змісту виписки із медичної картки стаціонарної хворої Покулітої Ю. С. неврологічного відділення убачається, що потерпіла перебувала на лікуванні з 25 грудня 2023 року по 03 січня 2024 року з діагнозом – струс головного мозку, рани обличчя.

За висновком судового медичного експерта від 15 січня 2024 року у Покулітої Ю. С. виявлені тілесні ушкодження у вигляді струсу головного мозку, рани обличчя, які могли утворитися від дії тупих твердих предметів, щонайменше 5 ударних дій тупими твердими предметами, не виключено незадовго до звернення у лікарню 25 грудня 2023 року. За ступенем тяжкості належать до категорії легких тілесних ушкоджень, що призвели до короткочасного розладу здоров'я.

Відповідно до змісту протоколу проведення слідчого експерименту від 18 січня 2024 року за участі Покулітої Ю. С. щодо спричинення їй тілесних ушкоджень, потерпіла розповіла та показала як Байдак О. М. підбігла до неї схопила за голову та декілька разів ударила головою об бетонний стовп, після цього, схопила її лівою рукою за плече, а

правою рукою завдала декілька ударів по голові. Після чого вона упала на землю, де Байдак О. М. завдала їй удари ногами по голові, кількість ударів не пам'ятає.

Висновком судового медичного експерта від 22 січня 2024 року, згідно з яким, враховуючи характер та локалізацію тілесних ушкоджень, утворення тілесних ушкоджень, указаних у протоколі проведення слідчого експерименту від 18 січня 2024 року, не виключається.

На підставі оцінки зазначених вище доказів у їх сукупності та взаємозв'язку, суд першої інстанції дійшов висновку про підтвердження винуватості обвинуваченої Байдак О. М. у спричиненні потерпілій Покулітій Ю. С. легких тілесних ушкоджень, що спричинило короточасний розлад здоров'я.

Не погоджуючись з ухваленим вирокком, захисник Карпова Т. Т. подала апеляційну скаргу, в якій просить вирок суду першої інстанції скасувати, а кримінальне провадження стосовно Байдак О. М. за ч. 2 ст. 125 КК України закрити на підставі п. 3 ч. 1 ст. 284 КПК України у зв'язку з тим, що у кримінальному провадженні відсутні достатні докази для доведення винуватості обвинуваченої в суді, а можливості їх отримати вичерпано.

Крім того, захисник посилається на порушення права на захист обвинуваченої Байдак О. М., обґрунтовуючи доводи тим, що остання не має будь-якої освіти, не навчалася у середній школі, є неграмотною, не вміє читати і писати, була позбавлена ефективного права на захист від пред'явленого обвинувачення, оскільки на стадії досудового розслідування їй не було роз'яснено право на правничу допомогу в особі захисника – професійного адвоката, у тому числі й безоплатно.

В апеляційній скарзі захисник також зазначила, що забезпечення обвинуваченому права на захист згідно зі ст. 129 Конституції України є основною засадою судочинства, а відповідно до ст. 7 КПК України віднесено до загальних засад кримінального провадження. Стаття 59 Конституції України проголошує право кожного на правову допомогу та вільний вибір захисника своїх прав, а ст. 63 Конституції України закріплює право на захист підозрюваного, обвинуваченого чи підсудного. У ст. 20 КПК України закріплено право підозрюваного, обвинуваченого, виправданого, засудженого на захист, яке полягає у наданні йому можливості надати усні або письмові пояснення з приводу підозри чи обвинувачення; право збирати і подавати докази; брати особисту участь у кримінальному провадженні; користуватись правовою допомогою захисника; реалізовувати інші процесуальні права, передбачені КПК України.

Апелянт також вважає, що право на захист забезпечується, зокрема, нормами ст. 49 та 52 КПК України, які регламентують обов'язкову участь захисника у кримінальному провадженні, а також вимогами ст. 87 КПК України щодо визнання недопустимими доказів, отриманих внаслідок порушення права особи на захист.

У зв'язку з цим захисник вказує, що під час досудового розслідування обвинувачена Байдак О. М. повідомляла слідчого про те, що вона неграмотна, не вміє читати і писати, не має будь-якої освіти, ніде не навчалась взагалі, проте її право мати захисника під час досудового розслідування слідчим не роз'яснювалося і захисник до участі у кримінальному провадженні на досудовому розслідуванні не залучався.

Апелянт стверджує, що під час судового розгляду суд першої інстанції не звернув належної уваги на допущені на стадії досудового розслідування порушення права на захист і не надав цьому відповідну правову оцінку та не вирішив питання про забезпечення обвинуваченої права на захист, що, на думку сторони захисту, призвело до

істотного порушення норм кримінального процесуального закону, яке перешкодило суду ухвалити законний та обґрунтований вирок. При цьому, захисник звертає увагу на те, що право на захист обвинуваченої Байдак О. М. у цьому кримінальному провадженні було забезпечено шляхом залучення захисника лише на стадії апеляційного оскарження вироку суду першої інстанції.

Захисник вважає, що докази, які суд першої інстанції поклав в основу обвинувального вироку щодо Байдак О. М., зокрема, висновок експерта від 15 січня 2024 року, протокол проведення слідчого експерименту від 18 січня 2024 року, висновок експерта від 22 січня 2024 року є недопустимими доказами в розумінні статей 86 та 87 КПК України, які отримані внаслідок істотного порушення прав та свобод людини, а саме порушення права на захист. При цьому, інших достатніх та переконливих доказів, які би поза розумним сумнівом підтверджували винуватість обвинуваченої Байдак О. М., матеріали кримінального провадження не містять, а додаткових прокурором не надано та судом не здобуто, у зв'язку з чим, на думку сторони захисту, вина Байдак О. М. у пред'явленому їй обвинуваченні за ч. 2 ст. 125 КК України не доведена.

Від прокурора, потерпілої Покулітої Ю. С. апеляційних скарг та заперечень на апеляційну скаргу захисника не надходило.

Заслухавши доповідь судді, доводи захисника та обвинуваченої, які підтримали доводи апеляційної скарги, думки прокурора та потерпілої, які заперечили проти задоволення апеляційної скарги та просили залишити вирок суду першої інстанції без зміни, перевіривши матеріали кримінального провадження в межах доводів апеляційної скарги, заслухавши промови учасників судового провадження в судових дебатах та останнє слово обвинуваченої, колегія суддів встановила таке.

Відповідно до вимог ст. 370 КПК України судові рішення повинно бути законним, обґрунтованим та вмотивованим. Законним є рішення, ухвалене компетентним судом згідно з нормами матеріального права з дотриманням вимог щодо кримінального провадження, передбачених цим Кодексом.

Згідно з ч. 1 ст. 404 КПК України суд апеляційної інстанції переглядає судові рішення суду першої інстанції в межах апеляційної скарги.

Для вирішення завдання у зошиті для виконання практичного завдання Вам необхідно:

- 1) визначити вид судового рішення, яке, на Вашу думку, має бути ухвалено судом апеляційної інстанції за результатами розгляду модельної справи відповідно до встановлених у завданні умов;
- 2) продовжити викладення тексту судового рішення апеляційної інстанції (мотивувальної та резолютивної частин).

Датою виконання практичного завдання необхідно вважати дату складення іспиту.